

پاسخ نامه جزا

سوال ۸۱

براساس بند «ب» ماده ۲۹۰، اگر مرتکب عمداً کاری انجام دهد که نوعاً موجب جنایت شود، مانند پرتاب سنگ بزرگ، و آگاه باشد که این کار نوعاً خطرناک است، جنایت عمدی محسوب می‌شود.

سوال ۸۲

در اینجا رفتار امیر نسبت به افراد عادی نوعاً کشنده نیست، اما به علت وضعیت خاص جسمانی فرید (بیماری قلبی) که امیر از آن آگاه بوده، منجر به مرگ می‌شود.

بنابراین این مصداق بند «پ» ماده ۲۹۰ است و قتل عمدی محسوب می‌شود.

سوال ۸۳

مهرداد قصد انجام رفتار (زدن مشت) را داشته، اما قصد قتل یا جنایت واقع‌شده را نداشته و شرایط قتل

عمد (بندهای الف، ب، پ ماده ۲۹۰) نیز محقق نشده است.
لذا مطابق بند «الف» ماده ۲۹۱، قتل شبه عمدی است.

سوال ۸۴

مطابق بند «ب» ماده ۲۹۱، اگر مرتکب جهل به موضوع داشته باشد، مانند اینکه تصور کند موضوع رفتار حیوان یا شیء است، و سپس خلاف آن معلوم شود (که انسان بوده)، جنایت شبه عمدی محسوب می شود.

سوال ۸۵

طبق بند پ ماده ۲۹۱، جنایتی که به سبب تقصیر (بی احتیاطی) مرتکب شود و جنایت عمدی نباشد، شبه عمدی محسوب می شود. در این مثال، علی با بی احتیاطی رانندگی کرده ولی قصد آسیب نداشته است؛ بنابراین جنایتش شبه عمدی است.

سوال ۸۶

طبق ماده ۲۹۲، جنایتی که در حالت بیهوشی یا خواب

واقعی رخ دهد، خطای محض محسوب می‌شود و قصور عمدی وجود ندارد. بنابراین عمل مرضیه خطای محض است.

سوال ۸۷

بر اساس بند پ ماده ۲۹۲، جنایتی که در آن مرتکب نه قصد جنایت بر مجنی علیه داشته و نه قصد فعل واقع شده را داشته باشد (مثل تیراندازی به قصد شکار که به فردی برخورد کند) خطای محض محسوب می‌شود.

سوال ۸۸

ماده ۲۹۶ می‌گوید در صورت فوت به دنبال جنایت عمدی، قتل عمدی است و قصاص عضو و دیه نفس دارد. ولی اگر جنایت اولیه عمدی نباشد، قتل شبه‌عمدی است و باز هم قصاص عضو و دیه نفس بر عهده مرتکب است.

سوال ۸۹

طبق ماده ۳۰۱، قصاص برای قتل پدر توسط پسر ثابت است. اما اگر مرتکب پدر باشد و مجنی علیه فرزند، قصاص ثابت نمی شود. همچنین هر دو باید عاقل و بالغ باشند و از نظر دینی مساوی.

سوال ۹۰

بر اساس تبصره ماده ۳۰۶، اگر جنین زنده متولد شود و دارای قابلیت ادامه حیات باشد، و جنایت وارد شده پیش از تولد باعث نقص یا مرگ پس از تولد شود، قصاص ثابت است.

در این مسئله، چون نقص بعد از تولد باقی مانده، و کودک زنده و دارای امکان حیات بوده، قصاص ثابت می شود

سوال ۹۱

طبق ماده ۳۱۱، اگر حالت پیش از جنایت، عدم اسلام باشد، ولی دم باید اثبات کند که جنایت در حالت اسلام انجام شده.

در این مسئله، چون ولی دم نتوانست اسلام در زمان جنایت را اثبات کند، قصاص منتفی است و مرتکب به دیه و مجازات تعزیری محکوم می‌شود.

سوال ۹۲

طبق ماده ۳۱۵، صرف حضور فرد در محل وقوع جرم و فقدان دلایل کافی علیه او، لوث نیست و می‌تواند با ادای یک سوگند از اتهام تبرئه شود.

سوال ۹۳

طبق ماده ۳۴۹، ولی دم نمی‌تواند پیش از فوت مجنی‌علیه مرتکب را قصاص کند. اگر مرتکب را قصاص کند و جنایت سبب فوت نشود، ولی دم مستحق قصاص نیست ولی به تعزیر محکوم می‌شود. مگر این‌که اعتقاد داشته باشد مرتکب مشمول ماده ۳۰۲ است (که در آن صورت مستحق قصاص نیست).

سوال ۹۴

طبق ماده ۳۶۱، اگر گذشت مشروط به انجام عملی مانند پرداخت وجه‌المصالحه باشد، حق قصاص تا زمان

تحقق آن شرط باقی می ماند.

سوال ۹۵

طبق ماده ۳۶۸، فقط کسانی که آسیب‌هایی زده‌اند که منجر به قتل شده است شریک در قتل و محکوم به قصاص نفس می‌باشند؛ سایرین بسته به نوع آسیب، به قصاص عضو یا پرداخت دیه محکوم می‌شوند.

سوال ۹۶

طبق تبصره ۲ ماده ۳۷۵، اگر اکراه‌شونده طفل ممیز باشد، اکراه‌کننده به حبس درجه یک محکوم می‌شود و عاقله طفل ممیز موظف به پرداخت دیه مقتول است.

سوال ۹۷

مطابق ماده ۴۳۲، اگر مجنی‌علیه قبل از اجرای قصاص فوت کند و دیونی داشته باشد که ترک‌ه‌اش پاسخ‌گوی آن نیست، ولی دم می‌تواند قصاص را اجرا کند حتی اگر دیون پرداخت نشده، اما حق گذشت مجانی ندارد

مگر اینکه دیون ادا یا تضمین شده باشد.
در صورتی که قصاص به دیه تبدیل شود، باید دیه در
پرداخت دیون صرف شود.

سوال ۹۸

طبق ماده ۴۴۵، مداوا، بیهوش کردن یا بی حس کردن
عضو مرتکب بعد از اجرای قصاص، جایز است. قانون،
محدودیتی برای اقدامات درمانی پس از اجرای
قصاص قائل نیست.

سوال ۹۹

طبق ماده ۴۳۴، هرکس مرتکب جنایت عمدی را فراری
دهد، به تحویل او الزام می شود.
در جنایات شدید مانند قتل یا قطع عضو که بازداشت
فراری دهنده موجب تسهیل دستگیری مرتکب باشد،
دادگاه با درخواست صاحب حق قصاص می تواند او را
تا زمان دستگیری مرتکب بازداشت کند.

سوال ۱۰۰

طبق بند "ب" ماده ۴ قانون اسیدپاشی، اگر مجازات مرتکب قصاص عضو باشد (مثل مورد از بین رفتن چشم‌ها)، معاون جرم به حبس تعزیری درجه ۳ محکوم می‌شود.